



# Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: **Budán megint lövik a delet**

Forrás: .....

Bjn.  
(Hely)

Világ  
1920. V. 30.  
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

529

Hely

Idő

"1920"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23.

## Budán megint lövik a delet

Aki véletlenül nem tudná: vegye tudomásul, hogy Budán nem kongatják, hanem lövik a delet. Déli tizenkét órakor a reáliskola udvarán órával kezében megjelenik a fizika tanára. Jelt ad, mire a pedellus elsüt egy régi mordályt és a budaiak erről a nagyot pukkanó lövésről tudják meg, hogy megéheztek. Így volt ez, már az Isten tudja mióta. Az évek során tradíció lett a déli lövésből: a budaiak tradíciója. Ugy tizenöt esztendővel ezelőtt aztán egy napon hirtelen és váratlanul megszűnt a déli lövés. A kiskocsmák söröző publikuma hiába várta a pukkanást, a reáliskola „ágyuja” nem akart megszólalni. A „burgerek” idegesen kapkodtak az órájukhoz. Izgatottan lesték a pukkanást, hogy hozzáigazítsák a kronométerüket, de a déli lövés elmaradt. Ez az elmaradt pukkanás megzavarta, megbolondította az egész Budát. Mi történt? — kérdezték egymástól a vendéglők „stamm-gasztjai”. — Mi történhetett?!

Hát mindössze az történt, hogy elromlott a mordály, meghibázott az ágyu és nem akart hangot adni.

— De nem addig van az! — mondták a budaiak. — Mihez igazítja ezután a budai ember az óráját; miről tudja meg, hogy megéhezett? Nem lehet az ilyent annyiban hagyni...

Nem is hagyták annyiban. Kiadták a jelszót, hogy a mordályt meg kell csináltatni. Deputációba kögültek; azaladtak a polgármesterhez és elmondták neki a nagy esetet, hogy a budai időjelző felmondta a szolgálatot. Elmondták, hogy Buda izgatott, Buda lázban van, Buda kér és követel, a budaiak nem tudnak ellenni lövés nélkül...

A polgármester — Halmos János volt akkoriban a polgármester — azonnal átértézte a dolog fontosságát. Ümmögött, hápogott. Azt mondta, hogy fontolóra veszi a dolgot és a tekintetes tanács elé terjeszti a budaiak kérését. A polgármester szavának állott és a tanács plenáris ülésben foglalkozott a budaiak dögával.

Mikor a polgármester a tanácsban elmondta a budai ügyet: a tanács elmosolyodott. (Mert a tekintetes tanácsban olyan nagy volt az egység, hogy mindig egyetlenlegesen mosolygott, vagy egyhangulag háborodott föl.)

— Peldátlan! — mondták méltatlankodva az öregek az egyik tanácsnok megszólalt.

— Ugyan mire jó az a budai lövés? Csak zavarja a tövörös egységes időjelzését. Már most is meg kell bolondulni a sok hamisan járó kronométer között. Más időber mutatja a delet a terézvárosi templom toronyórája; más kor a műegyetem órája; más a „zónaidő”; a „vasut

idő”; a „középeurópai idő”; és más... háziyomdája 1919. mindenféle idő között ugyan mi szükség van még egy külön „budai időre” is.

A tekintetes tanács unottan bólogatott a fejeivel. A budaiak azonban nem azok a gyerekek, akiket egykönnyen el lehet némitani. Nem tágitottak. Azt mondták, hogy a mordályt pedig meg kell csináltatni, mert ezt kívánja a becsület. A déli lövés: tradíció; specialitása Budának és ragaszkodnak hozzá. Ha pedig a tanács nyakaskodik, hát hiszen lesz még közgyűlés, lesz még szavazás, bejön még Halmos a budaiak utcájába...

Ettől a hangtól aztán menten megijedt Halmos, (szegény nagyon ijedős természetű volt) aztán meg a tizedik polgármester sem szereti, ha a közgyűlésben leszavazzák. A tekintetes tanács is beadta a derekát, és — mit tehetett volna mást — megreparáltatta a füstélyt. Attól fogva ismét lötték a delet Budán. Szent lett a békeesség; a budaiak boldogan és meglegedetten sörözgettek tovább a kis kocsmákban; és amikor déli tizenkettőkor a reáliskola terekről eldördült „az ágyu”: egy percre elnémult

a terefe; a derek burgerek ijedten szedték elő az órájukat és kontrolálták az időt.

— Noh' a' Krigl! — mondták a törzsasztalok melől, aztán zavartalanul latolgatták tovább a világ eseményeit.

Azonban semmi sem tart örökké, talán még a háboru sem. A budaiak boldog nyugalmát is megzavarta a — proletárdiktatura. Budán azzal kezdődött a proletárdiktatura, hogy beszüntette a déli lövést. A diktatura egyszerűen nem adott puskaport a reáliskolának (maga-magának is kevés volt) és ezzel elvonván az időjelző mordály mindennapi kenyerét: örökös némaságra ítélte. Azóta Budán csönd van; nem szól a reáliskola füstélya, de — már nem lesz sokáig csönd. A budaiak megint nyugtalanlankodnak, deputációznak a budaiak ismét szorgalmazták a lövést és Budapest kormánybiztosa már ki is adta a rendeletet, hogy a füstélyt rendbe kell hozni, és hadd szóljon, hadd dörögjön, hadd pukkanjon ismét a budai „ágyu”.

Csak hogy a füstély nem fogad szót. Puskaport ugyan már van, de — mint a pedellus magyarázza — a „kapszli-ban” van a hiba, mert tiz kapszli közül egy ha elsül. A „kapszlik” pedig azért nem szuperálnak, mert a hosszú hallgatás alatt a budai ágyu elfelejtette a saját hangját. Ugy látszik, hogy egy kicsit be is rozsdásodott. De nem baj, a budaiak majd rendet csinálnak vele, és ha minden úgy történik, mint ahogy a budaiak akarják, akkor Budán nemsokára megint lövik a delet.

Pásztor Mihály.